

25. august 2020

Kære medlem

I dag begynder urafstemningen om arbejdstidsaftalen, som en enig hovedstyrelse anbefaler dig og dine kollegaer at stemme ja til.

Jeg har løbende gennem medlemsbreve orienteret om vores mål med forhandlingerne, forhandlingsforløbet og i det seneste medlemsbrev om resultatet. Jeg kan i den forbindelse anbefale de medlemsbreve, jeg udsendte henholdsvis [27. april](#) og [14. august](#).

I dette medlemsbrev vil jeg forsøge at samle op på nogle af de spørgsmål og kommentarer, der er kommet i forlængelse af mit seneste medlemsbrev, og jeg vil komme med mit på bud de perspektiver, jeg/vi ser i aftalen. Det er uundgåeligt, at der vil være lidt overlap til tidligere medlemsbreve. Det håber jeg, at du vil bære over med.

En overenskomst der forpligter

Flere har spurgt ind til, om der ikke blot er tale om uforpligtende hensigtserklæringer? Vi har fra første møde med KL været meget præcise på, at vi forhandlede en arbejdstidsaftale, der er en del af vores overenskomst, og som parterne derfor er forpligtet af på samme måde som enhver anden arbejdstidsaftale. Lever arbejdsgiverne ikke op til aftalens forpligtigelser, kan vi altså rejse sagen i det fagretlige system.

Skaber aftalen bedre arbejdsvilkår?

Flere stiller spørgsmålstegn ved, om arbejdsforholdene bliver forbedret, når aftalen ikke indeholder et bestemt maksimalt undervisningstimetal eller sikrer en bestemt mængde forberedelse. Ud fra Lærerkommissionens undersøgelser og tilsvarende erfaringer i DLF er svaret et klart JA. Lærerkommissionen konstaterer, at på skoler, hvor ledelsen tager et ansvar for prioriteringen af opgaverne sammen med tillidsrepræsentanten og lærerne, oplever lærerne en klart bedre arbejdssituation. Og det er præcis det, vi opnår med denne aftale. Når du læser aftalen, kan du se, at det på alle niveauer er sammenhæng mellem arbejdstid og opgaver og et rimeligt forhold mellem undervisning og forberedelse, der er udgangspunktet for prioriteringerne. Vi får gjort op med, at forberedelsestiden bare er den tid, der er tilbage, når alle andre opgaver er løst.

En har påpeget, at selv om de har en rimelig lokalaftale, bliver arbejdssituationen ofte presset af, at kommunale projekter bliver trukket ned over skolerne. Det er præcis baggrunden for, at aftalen præciserer, at kommunen over for kredsen skal redegøre for kommunalt initierede projekter og den forventede andel af arbejdstiden, der medgår hertil, så det kan indgå i det samarbejde, som kredsen og kommunen har om prioriteringerne, forud for at resurserne meldes ud til skolerne.

Ledelsesretten bliver suppleret med ledelsespligten

Ved præsentationen af aftalen gav KL's repræsentanter udtryk for, at med denne aftale bliver ledelsesretten suppleret med en ledelsespligt/ledelsesansvar. Ledelsespligten har vi aftalemæssigt sikret ved, at ledelsen skal redegøre for de påtænkte prioriteringer og inddrage kredsen/tillidsrepræsentanten og den samlede lærergruppe i disse prioriteringer. Hermed tager vi også hånd om en anden af de bundne opgaver, som vi fik af Lærerkommissionen - ”en større indsigt for lærerne i skolens planlægningsgrundlag”.

Prioriteringerne bliver i langt højere grad et kollektivt/fælles anliggende i modsætning til, at mange lærere i dag oplever, at de skal forsvare deres egne opgaveoversigter. Vi ved, at det er et helt afgørende element i en styrkelse af arbejdsmiljøet, og det var også Lærerkommissionens entydige konklusion. Ledere, der allerede i dag gennemfører ”ledelsespligten” på denne måde, giver udtryk for, at de herigennem opnår en langt mere kvalificeret prioritering og får et langt bedre grundlag for at udarbejde opgaveoversigterne – og langt større ejerskab blandt lærerne.

Denne fælles viden har været grundlaget for den aftale, vi har indgået.

Aftalen handler ikke om skolernes økonomi – og dog!

En lærer skriver, at de har en god ledelse på skolen, men at aftalen jo ikke ændrer ved, at de har en presset økonomi. Det er helt korrekt. Ved en overenskomst forhandler vi ikke skolernes økonomi. Det sker primært ved finansloven og den kommunale budgetlægning. Aftalen vil få betydning for prioriteringerne af opgaver og arbejdstidens anvendelse, og herigennem vil denne aftale måske alligevel kunne få betydning for skolernes økonomi.

Et vigtigt element i den samarbejdsforpligtigelse, som aftalen bygger på, er, at kommunen hvert år skal have en tilbagemelding fra skolerne på, hvordan lærere og ledere oplever, at de kan leve op til målsætningerne og lykkes med opgaven. Denne tilbagemelding ligger til grund for kommunens samarbejde med kredsene om prioriteringerne for det kommende skoleår.

Lyder tilbagemeldingerne fra skolerne på, at der er alt for lidt tid til at kunne forberede undervisningen, eller at der er for mange opgaver i forhold til den tid, der er til rådighed, betyder aftalen, at kommunen og kredsene skal forholde sig til den situation. Gennem en årrække har det generelle billede været, at læreresressourcen har båret en uforholdsmæssig stor del af de kommunale besparelser på skoleområdet. Med aftalen får vi som organisation og lærerprofession et særdeles godt afsæt til at sikre, at læreresressourcen prioriteres fremover.

Den kommunale ledelsespligt, der er fastlagt i aftalen, sikrer, at ingen kommuner fremover blot kan beslutte besparelser og så sende aben ud på skolerne. Kommunalbestyrelsen SKAL forholde sig til konsekvenserne på skoler i kommunen.

Hvorfor er der ikke et maksimalt undervisningstimetal?

Jeg mener, at vi har indgået en god aftale, der vil få positiv betydning for din og alle andre medlemmers – lærere, børnehaveklasseledere og skoleledere – arbejdssituation. Allerede tilbage i 2018 fortalte vi på en række medlemsmøder med langt over 10.000 deltagere, at en central arbejdstidsaftale, der betød, at ingen lærere underviser mere end eksempelvis 24 lektioner, ikke var en mulighed. Jeg fortalte endvidere, at vi skal være meget opmærksomme på værdien i en ny aftale. Jeg har mødt mange repræsentanter fra andre fagforeninger, der giver udtryk for, at vores nye centrale arbejdstidsaftale i høj grad kan måle sig værdimæssigt med den aftale, der gælder på deres område. Når en lærer spørger, om et højt maksimalt undervisningstimetal trods alt ikke er bedre end intet maksimum, er svaret derfor også et klart nej. Havde jeg sat min underskrift under en sådan aftale, ville Danmarks Lærereforening jo have legitimeret, at det var et acceptabelt timetal. Vi var ved kommende overenskomstforhandlinger kommet til at betale for enhver forbedring, og vi ville have undermineret en række af de lokale aftaler, der er indgået, og så ville vi have skabt vanskeligheder for indgåelse af nye lokale aftaler. Med den indgåede aftale understøtter vi derimod indgåelse af lokale aftaler. Dels understreger parterne, at eksisterende aftaler fortsætter, og at den centrale aftale kan fungere i samspil med de lokale aftaler, dels vil det samarbejde, der nu etableres i alle kommuner, i høj grad kunne bruges som løftestang for indgåelse af lokale aftaler.

Alternativet

Den opbakning, som vi har fra andre fagforeninger, mener flere, må kunne bruges til forhandle et bedre resultat hjem. Da Forhandlingsfællesskabets formand Mona Striib i et interview i Folkeskolen gav udtryk for, at fællesskabets muligheder ligger i at sikre lærerne vilkår som andre ansatte i kommunerne, blev hun i kommentarsporet mødt med ret voldsom kritik. Det synes jeg er helt uberegtiget. Vi har været utrolig glade for de øvrige organisationers opbakning, og jeg er ikke i tvivl

om, at det har bidraget til, at vi har nået den foreliggende aftale. Mona Striib deltog aktivt i forhandlingerne ved flere lejligheder, og det skal hun have stor tak for, men forhandlingsfællesskabet udskriver naturligvis ikke en blankocheck til den enkelte organisation. Tilbage i 2018 redegjorde jeg for, at samtidig med, at organisationernes støtte var af stor værdi, lagde det også et pres på os for at nå i mål med en aftale. Jeg mener, at denne aftale har langt større værdi for os end en aftale med norm- og varslingsbestemmelser, som vi kender fra de øvrige kommunale arbejdstidsaftaler. Jeg mener derfor også, at det vil være særdeles uklogt at smide denne aftale på gulvet i håb om, at fællesskabet vil sikre en bedre aftale.

Fastholdelse af seniorvilkår

Aftalen sikrer, at lærere og børnehaveklasseledere fra det år, hvor de fylder 60 år, har ret til at gå op til 175 timer ned i tid, samtidig med at de bevarer den fulde pensionsoptjening. Det er i dag en overgangsbestemmelse, der kun gælder for lærere/børnehaveklasseledere, der er fyldt 57 år. Med denne aftale kommer den til at gælde for alle. Jeg har oplevet utilfredshed med, at man ikke også oppebærer fuld løn, som det var tilfældet før 2013. Jeg vil gerne understrege, at det ikke er alternativet til denne aftale. Alternativet er, at overgangsordningen forsvinder om mindre end tre år.

Kan vi regne med, at aftalen får betydning?

Erfaringsramte medlemmer har udtrykt bekymring for, om aftalen nu også vil få nogen betydning på deres skole/arbejdsplads. Den bekymring er bestemt forståelig efter det forløb, vi har været igennem siden 2013. Men først og fremmest er der tale om en overenskomst – vi kan altså støtte ret på aftalens bestemmelser. Derudover har parterne været særdeles grundige i drøftelserne om intentionerne med denne aftale med afsæt i Lærerkommissionens analyser og input fra konkrete skoler og kommuner. I præambelen til aftalen skriver vi: *”Når lærerne oplever, at de har evner og mulighed for at kunne lykkes med deres arbejde og har indflydelse på skolens og undervisningens udvikling, har det positiv betydning for elevernes udbytte af undervisningen”*. Hermed sender vi en klar besked om, at det er vores fælles udgangspunkt for denne aftale. I forlængelse af aftalen har vi også lavet en implementeringsaftale, der betyder, at vi sammen kommer ud og præsenterer aftalen for skoleledere og tillidsrepræsentanter og for kredse og kommuner. På den måde sikrer vi, at alle får parternes fælles beskrivelse af mål og intentioner med aftalen og af aftalens indhold. Vi drøfter herudover med Skolelederforeningen og Børne- og Kulturchefforeningen muligheden for at gennemføre fælles kurser i, hvordan vi får aftalen til at fungere bedst muligt i hverdagen. Endelig indeholder aftalen en bestemmelse om, at såfremt en af de lokale parter oplever, at aftalen på trods af dette ikke fungerer efter hensigten, kan de anmode de centrale parter om at bistå med at få aftalen til at fungere. Vi mener derfor, at vi går med både livrem og seler, når det gælder bestræbelserne på at sikre, at denne aftale får betydning i ALLE kommuner og på ALLE skoler.

Et opgør med lov 409 og en ny dagsorden for skolen

Vi har i den grad brug for at få gjort endeligt op med den konfliktsituation, der har præget undervisningsområdet siden lov 409. Det har vi muligheden for at gøre nu med en rigtig god aftale, der placerer lærerprofessionen helt centralt, når det drejer sig om prioriteringerne og dermed udviklingen af skolen.

Aftalen rummer en række bestemmelser, som parterne er forpligtet på, medmindre man lokalt aftaler noget andet. Bestemmelserne er alle formuleret ud fra det fælles ønske, at der fremadrettet etableres et samarbejde om at skabe sammenhæng mellem tid og opgaver og et rimeligt forhold mellem undervisning og forberedelse.

Aftalen er båret af den fælles erkendelse, at den gode skole kan vi kun lave sammen. Det har været en lang og sej rejse for at nå her til. Vedholdenhed, fælles fokus og en fælles indsats i Danmarks Lærerforening har været afgørende for, at vi er nået hertil. Den aftale, vi nu står med, er et langt, langt bedre grundlag for at skabe ordentlige rammer om lærerarbejdet end den forkætrede lov 409. Ja, på mange måder er den lov 409's diametrale modsætning.

Husk at stemme

Jeg vil endnu en gang opfordre til, at vi med et massivt JA til aftalen giver den de bedste forudsætninger for bidrage til en afgørende positiv ændring af arbejdssituationen i folkeskolen og de andre steder, hvor lov 409 er gældende.

Vi har noteret os de bekymringer, der er udtrykt i forhold til aftalen, og jeg kan love, at vi er vores ansvar bevidst i forhold til at sikre, at der bliver taget hånd om bekymringerne. Det vil vi blandt andet gøre ved at drøfte dem med KL allerede i forbindelse med vores fælles implementerings- og opfølgingsplan.

Jeg håber, at jeg med dette medlemsbrev, har givet svar på nogle af de spørgsmål, der har været rejst, siden aftalen blev offentliggjort.

Afstemningen begynder i dag og slutter tirsdag 1. september klokken 16. [Vi har brug for en høj stemmeprocent, så husk at stemme!](#)

Med venlig hilsen
Anders